

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Engellilerin yaşam ve eğitim kalitesini yükseltmek, istihdam alanına ve topluma üretken bir birey olarak katılımını sağlamak, engelli sayısı ile ilgili sağlam bir veri tabanı oluşturmak, önlenabilir engelliliğin önüne geçmek, toplumda bu konuda duyarlılık oluşturmak amacıyla Anayasanın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırma Komisyonu'nun kurulmasını saygılarımızla arz ederiz. 03.12.2012

Tuncel
Aytekin Atıcı
Mersin M.

Mevlüt Duda
Hatay M.

Candan YÜCEER
Tekirdağ Milletvekili

~~İhsan Kalkavan~~
İhsan KALKAVAN
Samsun M.Ü.

Veli Ağbalı
Malatya

Ali İhsan Kalkavan
Zeytinlik M.

Sergin Terzioğlu
İst. M.

Ali SARIBAŞ
Gazakke M.

M. Feriye Akkurt
Kocaeli M.

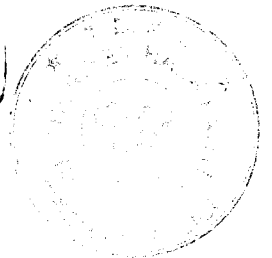
Calal DİNGER
İst. M.

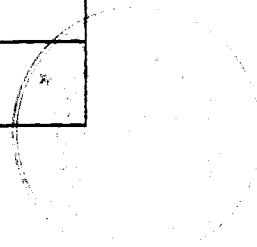
Ömer Aydın Ödede
Aydın
İstanbul M.

Kadir Gökçe
İstanbul M.

Ali Demirelli
Adana M.

Hüseyin Güneş
Kocaeli M.

[illegible]

GEREKÇE:

Engellilik doğuştan veya sonradan herhangi bir hastalık veya kaza sonucu bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yetilerini çeşitli derecelerde kaybetmiş, normal yaşamın gereklerine uyamama olarak tanımlanmaktadır.

Türkiye nüfusunun önemli bir kısmını engelli ve engelli yakınları oluşturmaktadır. Bu konuda sağlam bir veri tabanı olmamakla birlikte, ülkemizin de içinde yer aldığı birçok ülke, engellilere ilişkin istatistiki bilgilere sahip olmadığı için Dünya Sağlık Örgütü'nün(WHO) tahminlerini kullanmaktadır. Bu istatistiğe göre nüfusumuzun yüzde 13'üne yakını engellidir ve bu sayıya önlenebilir hastalık ve kazalar nedeniyle her gün, her saat yeni yeni insanlar katılmaktadır.

Engellilerle ilgili dünya ortalaması ise yüzde 7,5'dir. Engelli olmanın nedenleri araştırıldığında, büyük çoğunluğunun genetik etkenler, akraba evliliği, gebelik sırasında yaşanan sorunlar gibi önlenebilir süreçler olduğu görülmektedir.

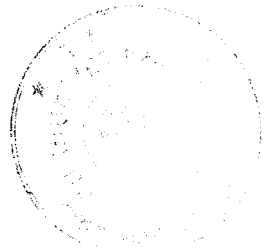
Engellilerin toplumla bütünleşme yönünde yoğun sorunlar yaşadığı bilinmektedir. Toplumun bu kadar yoğun bir biçimde içinde barındırdığı engelli insanlarımız, eşit muamele, yaşamlarını başkalarına ihtiyaç duymadan idame ettirme, eşitlik ve toplumun bir parçası olma gibi haklara sahip olmaları anayasal bir zorunluluktur.

'Pozitif ayrımcılık' hakkı tanınan engellilerin engelleriyle bağlantılı bir eğitim ve rehabilitasyon olanağından yararlanamaması, alt yapı eksikliği, eğitmenlerin ve binaların yetersiz olmasından dolayı, eğitim haklarından yeterince faydalanamamaktadır.

Engellilerin toplumla bütünleşememelerinin önündeki ana engellerden biri de fiziksel çevreden kaynaklanan sorunlardır. Fiziki çevrenin engellilerin topluma katılmasını kolaylaştıracak bir biçimde düzenlenmesi, merkezi hükümet kadar, yerel yönetimlerin de asli sorumluluğudur. Fiziksel çevrenin yapılandırılma sırasında sorumluluk sahibi kişi ve kuruluşların, engellilerin yaşamını kolaylaştıracak düzenlemeler yapması, eşit katılım ilkesi açısından yaşamsal niteliktedir.

Engellilik sadece, engelli bireyi değil, ailesini ve yakın çevresini de ekonomik, sosyal ve psikolojik yönden etkileyen önemli bir konudur. Ekonomik açıdan zorluk yaşayan engelli bireylerin yaşam koşullarının iyileştirilmesi topluma katılımları açısından oldukça önemlidir.

SGK'nın 2011 yılı verilerine göre 65 yaş üstü muhtaç yasal ifadeyle 'özürlü' sayısı 14 bin 397'dir ve aldıkları maaş 272 lira 19 kuruştur. Özürlü aylığı maaşı alanların sayısı 262 bin 765 ve maaşları 181 lira 46 kuruştur.

Bakıma muhtaç özürlü aylığı alanların sayısı da 190 bin 204'tür ve aldıkları maaş tutarı sadece 272 lira 19 kuruştur, özürlü bakım aylığı alanların sayısı ise 32 bin 680'dir ve 181 lira 46 kuruş maaş almaktadırlar.

Açlık sınırının 958TL, yoksulluk sınırının 3120 TL olduğu Türkiye'de, 2012 verilerine göre ise özürlü aylığı 18 yaşını doldurmuş, %40 – %69 arası özürlü olanlar için 231,95-TL' dir. %70 ve üzeri özürlü bakıma muhtaç özürlü aylığı ise 347,92 TL' dir.

Devletin görevi engellileri toplumdan soyutlamamak, çağdaş bir devlet anlayışıyla sahip çıkmaktır. Ancak, bu istatistiklerden de görüldüğü üzere engelli yurttaşlarımız çağdaş medeniyetin sunduğu imkanlardan en az şekilde istifade etmektedir.

2012 Mayıs ayı itibariyle kamu kurum ve kuruluşlarında engelli çalıştırma yükümlülüğü kapsamında kabul edilen dolu memur kadro sayısı 1.767.100 olup, bu çerçevede engellilere tahsis edilmesi gereken kadro sayısı 53.013'dür. Bu kadroların 21.902 si dolu, 31.111'i ise halen boş bulunmaktadır

4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesi kapsamında engelli işçi çalıştırması gereken işverenlerden 7680 özel sektör işverenin 22.248 engelli işçi kontenjan açığı bulunmaktadır.

Engellilerin istihdamı bir yandan uluslararası belgelerde diğer yandan da başta Anayasa olmak üzere ulusal mevzuatımızda gereğince işlenmiştir. Bu alandaki asıl sorun toplumsal anlayıştan, uygulamadaki tutarsızlıklardan kaynaklanmaktadır.

Bu nedenlerle sosyal devlet anlayışı çerçevesinde toplumun ayrılmaz bir parçası olan engelliler için sağlık, eğitim, istihdam ve sosyal güvenliği kapsayan entegre bir çözüm modeli uygulanması için acilen Meclis Araştırma Komisyonu kurulması gerekmektedir.

